

De twee groepjes bleken samen 172 soorten gestreept te hebben in hok 066-438. Welke soorten kun je terugzoeken in de Verspreidingsatlas (als je ingelogd bent).

***Verslag vroege vogelexcursie Breede Water
door Hans op den Dries.***

Weer een geslaagde excursie.

Ergens begin jaren negentig van de vorige eeuw ben ik begonnen om op de eerste zaterdag van mei in de Duinen van Voorne, een vroege vogelexcursie rond het BreedeWater te organiseren.

De maand mei staat eigenlijk altijd garant voor veel vogelzang, zeker als je dat in de vroege ochtenduren doet. Al vanaf begin af aan wordt de excursie redelijk tot goed bezocht. Vooral de laatste jaren zijn er minimaal 15 tot maximaal 28 deelnemers geteld.

Ik kan dus wel stellen dat deze wandeling inmiddels een succesvolle traditie geworden is.

Ook deze keer waren er 24 personen die graag vroeg hun bed verlieten voor een heerlijke wandeling door de duinen. We startten de wandeling om 05.00 uur vanaf de parkeerplaats van het Kreekpad. De temperatuur begon laag (7°C) en kwam uiteindelijk uit op ongeveer 17°C. Met een frisse 'verkoelende' bries uit het zuidoosten was het dus een aangename temperatuur. Voldoende kleren aan was natuurlijk wel een vereiste!

Een deel van de bezoekers was ex-cursist van de vogelcursus. Je merkte goed dat ze wat geleerd hadden. Om te beginnen wisten ze dat het verstandig was om niet al te hard en veel te praten, want dat gaf het beste resultaat om de geluiden van vooral de vogels te kunnen oppakken en te onderscheiden van elkaar. Het is met de hedendaagse digitale techniek steeds gemakkelijker om geluiden eigen te worden. Vele apps zijn er gedownload om de geluiden af te spelen en te leren. Vergelijken in het veld, of vogels daarmee lokken is erg gemakkelijk geworden. Toch is het zaak dat we er voor waken dat we vogels met het afspeelen van deze opnames niet verstoren of verontrusten. Daar heb ik natuurlijk wel even aandacht aan besteed, zodat het enthousiasme om geluiden te pas en te onpas af te spelen een beetje geremd werd.

Breede water

In overleg met iedereen hadden we besloten als groep bij elkaar te blijven en dus met z'n allen dezelfde ronde te lopen. Het was dan ook zaak dat we de groep goed bij elkaar hielden. In de groep waren een aantal trouwe volgers die ook goed met de geluiden en vogelkennis bekend zijn, zodat er meerdere aanspreekpunten waren. Het liep voortreffelijk en gedurende de excursie nam het enthousiasme toe en werden vooral de ex-cursisten steeds mondiger in de zin van vogels herkennen. Natuurlijk blijven de geluiden als zang en roepjes lastig, maar oefening baart kunst.

Tijdens het rondje rechtsom de plas werd het lijstje met vogels steeds langer. Uiteindelijk kwamen we op 73 vogelsoorten, 4 reeën en 1 haas.

De leukste soorten waren wat mij betreft toch wel de zeearend, boomvalk, boompieper en de boomleeuwerik. De twee laatst genoemde vogels zijn de laatste jaren constant met een klein aantal in de Duinen van Voorne aanwezig. Nadat de begroeiing her en der rigoureuus onder handen is genomen door flink te snoeien, zijn er grote halfopen vlaktes ontstaan, waardoor de genoemde soorten hier direct van kunnen profiteren.

De meest ontbrekende soort was de geoorde fuut. Om de één of andere reden heeft deze soort het gebied verlaten. De laatste waarnemingen waren, als ik het me goed herinner, van 2015. Sinds een aantal jaren zijn ze overigens wel een broedvogel van het Quackjeswater geworden.

Gelukkig waren er meer leuke soorten. Zo konden wij op twee plaatsen de kenmerkende zang van de kuifmees laten horen. Deze soort komt slechts met enkele paartjes voor in de duinen. Het is zelfs niet eens zeker of ze wel elk jaar aanwezig zijn.

Wat de roofvogels betreft mogen we eigenlijk niet klagen. Het begon al met een bosuil, die helaas slechts door enkelen is gehoord. Verderop hebben we buizerd, sperwer, bruine kiekendief (man) en boomvalk gespot. Als klap op de vuurpijl werden we op de vlakte aan de westzijde van het gebied door een majestueuze, laag overvliegende, zeearend verrast. Later tijdens de wandeling bij de lage uitkijk aan de zuidoostzijde hebben wij deze reus (vermoedelijk een tweedejaars vogel) in een dode boom aan de overzijde van de plas zien zitten. Hij zat iets naast de aalscholvers, als ware hij één van hun. Een kekkerende havik ontbrak eigenlijk nog aan dit feest, maar in deze tijd van het jaar is dat eigenlijk niet zo vreemd meer.

Verrassend was het dat een groepje zilverplevieren (15 exemplaren) overvloog. Of de vogels op kleur waren was niet te zien, maar het trekgeluidje, een melancholiek pie-wiee, dat meerdere keren achter elkaar herhaald kan worden, was duidelijk te horen. Het wekt dan ook gelijk de aandacht. Als je goed zicht hebt op de overvliegende vogels kun je mooi de typisch kenmerkende zwarte okselvlekken zien.

Toen we richting hoge uitkijk aan de westzijde liepen werd de opmerking gemaakt dat het eigenlijk wel tijd werd voor een overvliegende groenpootruiter. Wel, we werden op onze wanken bediend, binnen de vijf minuten vloog er een roepende groenpootruiter over. De vraag rees dan ook of er niet nog meer wensen konden worden geopperd? Jazeker, echter schijnt dat toch niet helemaal zo te werken.

Het aantal zingende nachtegalen viel een beetje tegen. Slecht 3 exemplaren hebben wij gehoord. Maar, daarvan was er één die alles rijkelijk goed maakte. Hij ging voor langere tijd mooi in het zicht zitten zingen, waarbij je mooi kon zien hoe hij de lange uithalen door zijn snavel liet glijden. Er was zelfs tijd om hem te fotograferen. Zo'n ervaring zal je niet vaak beleven en ik had het de deelnemers zeker niet kunnen beloven.

Brede water

Verder wil ik nog even een paar soorten noemen die zeker het vermelden waard zijn: rietgors (2), rietzanger (1), sprinkhaanzanger (1), roodborsttapuit (2 paar), goudvink (1), tapuit (3), gekraagde roodstaart (1). Enkele leuke soorten van de plas waren tafel-, kuif-, krak-, berg- en slobbeend (veel), wintertaling (1), oeverloper (1) en dodaars (5) waarvan minimaal 1 duidelijk hinnikend.

De vogels op de plas zijn altijd mooi te bestuderen. We kunnen dan altijd mooi diverse details van de soorten benoemen. Bijvoorbeeld de brede punt van de snavel van de slobbeend, de zwarte kontvlek bij de krakeend, de sterk gekleurde roodbruine kop van de tafeleend en de prachtige kuif van de kuifeend.

Terwijl we van de vogels stonden te genieten, werden ook de planten even onder de loep genomen. Planten als schaafstro, akkerhoornbloem, vleugeltjesbloem, duinviooltje, welriekende salomonszegel, gele ribes, zuurbes, grote keverorchis, diverse gras- en russoorten zijn maar een greep van de soorten die ik de plantkundigen heb horen noemen. Elk jaar probeer ik mijzelf hier ook weer in te testen, maar dat valt niet mee. Daarnaast zijn ook nog een paar vlinders aangetroffen, zoals de citroenvlinder, bont zandoogje, klein koolwitje, oranjetipje, sint-jacobsvlinder en boomblauwtje.

Aan het einde van de excursie hebben we nog even getracht om iets van een eventuele aanwezigheid van de fluiter op te vangen in het Strypemonde gedeelte, maar helaas hebben we geen teken van leven vernomen.

Zoals gebruikelijk is er op verschillende plekken stilgestaan om de inwendige mens te verwennen met bijvoorbeeld koffie, thee of andere drankjes met brood en lekkere stroopwafels.

Al met al zijn de bezoekers weer met een tevreden gevoel huiswaarts gegaan. Het vroege opstaan heeft deze dag zeker geloond.